

แบบการเสนอผลงาน

(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน.....นายไชยา นิรมานสกุลพงศ์.....

ตำแหน่งปัจจุบัน.....นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ.....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ปัจจุบันทำหน้าที่หัวหน้าด้านตรวจสัตว์ป่าช่องเม็ก และหัวหน้าด้านตรวจสัตว์ป่าเขมรราช มีหน้าที่ตรวจตรา ป้องกัน ปราบปราม ประชาสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายในพื้นที่รับผิดชอบ ตลอดจนการบูรณาการประสานความร่วมมือในการออกปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ให้เกิดผลดีในการ ป้องกันปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และปฏิบัติตาม อนุสัญญาไซเตส ในพื้นที่อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี และปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นขึ้นไป ได้สั่งการ ให้เกิดความสำเร็จเรียบร้อยมีผลสัมฤทธิ์ และบังเกิดผลดีต่อทางราชการ ตลอดจนมีการบริการประชาชนให้ มีความพึงพอใจต่อการบริการของหน่วยงาน เป็นที่ประจักษ์ เพื่อเป็นการดำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและเกียรติยศอันดีงาม ต่อไป

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง.....นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ.....

โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง คือ การปฏิบัติหน้าที่อย่างทุ่มเทเสียสละ ด้วยการใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ในทุกมิติ เพื่อจะศึกษา ค้นคว้า วิจัย การถ่ายทอดให้ความรู้ และการสร้างจิตสำนึกที่ดี ควบคู่กันไป เช่น การใช้ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ การสร้างเครือข่ายอาสาสมัครวิจัยในพื้นที่อนุรักษ์ และการบูรณาการ กับหน่วยงานอื่น ๆ ในการทำภารกิจให้ประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยด้วยดี อีกทั้งยังต้องรับหน้าที่เป็น หน่วยงานหลักในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านพฤกษศาสตร์ป่าไม้ โรคพืช แมลง และอื่น ๆ เพื่อถ่ายทอด และให้ความรู้งานวิจัยต่าง ๆ ที่มีในพื้นที่ เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อระบบนิเวศวิทยาในพื้นที่ในห้วงฤดูกาลต่าง ๆ ที่อาจมีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อมนุษย์ สัตว์ป่า เช่น การเกิดการระบาดของแมลง การเกิดโรคต่อพันธุ์พืชไม้ป่า เป็นต้น อีกทั้งควรมีตัวชี้วัดตามช่วงฤดูกาล เพื่อเป็นการบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงในระบบนิเวศป่าไม้ ในแต่ละช่วงของ ปีตามแต่ละสภาพพื้นที่ป่าในพื้นที่รับผิดชอบ อย่างเป็นรูปธรรมมีตัวชี้วัดที่เชื่อถือได้ และเป็นไปตามหลักวิชาการ ต่อไป

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง...การอนุรักษ์และป้องกันรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ ถึงปี ๒๕๖๖

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

การใช้ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานประกอบด้วย

๑. แนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๓. แนวคิดนิเวศวิทยามนุษย์
๔. แนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วม ตามหลักประชาธิปไตย
๕. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพึ่งพาอาศัยระหว่างคนและป่า
๖. แนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

/๗. แนวคิด

๗. แนวคิดหลักการจัดการลุ่มน้ำ
๘. แนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสาน
๙. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
๑๐. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๑. นโยบาย ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง
๑๒. การศึกษาหาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจปัญหา การเข้าถึงแก่นปัญหา และการแก้ไขสาเหตุแห่งปัญหา

ร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ให้สำเร็จลุล่วงต่อไป

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

หลักการ และเหตุผล

ในสถานการณ์ปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เกิดความเสื่อมโทรมลงไปมาก ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาที่ขาดความสมดุลและยั่งยืนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการพัฒนาที่มุ่งเน้นความเจริญมิติทางการสร้างเศรษฐกิจแต่เพียงด้านเดียว โดยไม่คำนึงถึงมิติทางสังคม และมิติทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้คนขาดจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสาธารณะ โดยเฉพาะการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผลต่อความสมดุลทางห่วงโซ่อาหาร ความอุดมสมบูรณ์ ต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งปัจจุบันจะเห็นปัญหาเกิดขึ้นในแต่ละภูมิภาคมีความถี่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ดังนั้น วิธีการแก้ไขปัญหานั้นที่ตรงจุด และมีประสิทธิภาพ คือ การสร้างเสริมจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสาธารณะ โดยการให้การศึกษา ให้ความรู้กับทุกภาคส่วนในสังคมได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ให้มีความตระหนักสำนึกในหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ตลอดจนเข้าไปมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐ และของทางราชการ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดกลุ่มอาสาสมัครในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ต่อไป

ตั้งโจทย์คำถามเพื่อหาทางออกร่วมกัน

ควรทำอย่างไรเพื่อให้คนในท้องถิ่นช่วยกันป้องกันดูแลรักษาป่า เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน สมบูรณ์ และสมดุล ในพื้นที่ตลอดไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาแนวทางหรือวิธีการในการเปลี่ยนทัศนคติของราษฎรในพื้นที่ปฏิบัติงานจากผู้ทำลาย กลับมาเป็นผู้อนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้ตกทอดสู่ลูกหลานในอนาคตต่อไป
๒. เพื่อนำไปเป็นแนวทางหรือวิธีการในการเผยแพร่ความรู้ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เกี่ยวกับสัตว์ป่าและพืชพันธุ์ไม้ป่าตามอนุสัญญา ให้กับส่วนที่เกี่ยวข้องได้ต่อไป
๓. เพื่อใช้เป็นกรณีศึกษาที่คล้ายกันในพื้นที่อื่นได้ โดยสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป
๔. เพื่อมุ่งหวังในการแก้ไขปัญหาแบบมีส่วนร่วม ระหว่างรัฐกับประชาชน เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาแบบมีการยอมรับด้วยดีในทุกฝ่ายทุกกรณีทุกมิติอย่างครอบคลุมครบถ้วนตรงประเด็นต่อไป

/ขอบเขตการ...

ขอบเขตการศึกษา

๑. เป็นการศึกษาเฉพาะเขตรับผิดชอบของด่านตรวจสัตว์ป่าช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการศึกษา ระหว่าง ปี ๒๕๖๕ ถึง ปี ๒๕๖๖

ประชากร

ราษฎรในพื้นที่ดูแลรับผิดชอบของด่านตรวจสัตว์ป่าช่องเม็ก จังหวัดอุบลราชธานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. การวิจัยจากเอกสาร
๒. การวิจัยภาคสนาม
๓. การสังเกตและการจดบันทึกข้อมูล

วิธีการศึกษาหาข้อมูล

๑. โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-dept Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก
๒. โดยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participation) ในการศึกษาผู้วิจัยใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียง ถ่ายวิดีโอ แล้วนำมาถอดเป็นข้อมูลดิบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการนำข้อมูลมาจัดกลุ่มตามประเด็นที่ศึกษา และตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล เพื่อนำมาให้ประโยชน์ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป จากการศึกษาแนวทางหรือวิธีการในการเปลี่ยนทัศนคติของราษฎรในพื้นที่การปฏิบัติงานจากผู้ทำลายสัตว์ป่า และพืชป่า ให้กลับมาเป็นผู้อนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีรายละเอียด ดังนี้

๑. ขั้นเตรียมการ
  - ๑.๑ การเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการ ให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ การออกแบบสำรวจเพื่อสอบถามให้แก่หน่วยงานราชการ ท้องถิ่น และราษฎรในพื้นที่ได้ตอบคำถาม เป็นต้น
  - ๑.๒ การเตรียมการเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ในการออกแจกเอกสาร เช่น ระยะเวลาในการแจกและเก็บเอกสาร เป็นต้น
  - ๑.๓ การเตรียมการเกี่ยวกับเนื้อหา สารระ พร้อมทั้งการวิเคราะห์เอกสาร เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ
๓. ขั้นประสานงานกับผู้นำในท้องถิ่นเพื่อช่วยเป็นผู้ประสานหรือแจ้งข่าวสาร และรายละเอียดด้านอื่นๆ ให้ราษฎรทราบ
๔. ขั้นดำเนินการแจกเอกสาร จัดเก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลข้อมูลตามลำดับ
๕. ขั้นการติดตามประเมินผลงาน โดยการสำรวจซ้ำเพื่อให้เกิดความมั่นใจในข้อมูลอีกครั้งหนึ่งตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น

/๕. ผลสำเร็จ...

๕. ผลสำเร็จของงาน(เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)

จากการดำเนินการทำให้ได้แนวทางหรือวิธีการในการเปลี่ยนทัศนคติของราษฎรในพื้นที่ปฏิบัติงาน จากผู้ทำลายและมีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มาเป็นผู้ช่วยกันอนุรักษ์ดูแลและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างดี ช่วยสร้างให้พื้นที่ที่มีความยั่งยืน มั่นคง สมดุล และสมบูรณ์ในพื้นที่ตลอดไป

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๑. หน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายกัน ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีภารกิจคล้ายๆ กัน สามารถนำเอาแนวทางหรือวิธีการในการเปลี่ยนทัศนคติของราษฎรในพื้นที่จากผู้บุกรุกทำลาย เป็นผู้อนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนของโครงการฯ ซึ่งหน่วยงานอื่นสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ที่มีกรณีศึกษาที่คล้ายคลึงกันได้ ต่อไป

๒. สามารถนำไปวิเคราะห์ปรับปรุงหรือต่อยอดการปรับใช้เพื่อให้เกิดผลดี ในการอนุรักษ์ดูแลป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ของแต่ละหน่วยงานไปใช้กับชุมชนที่มีกรณีคล้ายคลึงกัน ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ได้ต่อไป

๓. สามารถจำกัดขอบเขตในดำเนินการในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนให้บังเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การวางแผนในการดำเนินกิจกรรมได้ตามห้วงเวลา การกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานให้เกิดความสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเอาไว้ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยต่อไป

๗. ความยุ่งยากและความซับซ้อนในการดำเนินการ

ในการศึกษาแนวทางการแนวทางหรือวิธีการในการเปลี่ยนทัศนคติของราษฎรในพื้นที่จากผู้ทำลาย กลับมาเป็นผู้อนุรักษ์ดูแลรักษาและป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนนั้น อาจเกิดปัญหาในการให้ข้อมูลที่อาจไม่ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งมีปัจจัยจากหลายสาเหตุ เช่น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำถาม การปกปิดหรือไม่ยอมให้ข้อมูลในบางเรื่องบางประเด็น ที่อาจไม่ได้ข้อมูลในเชิงลึก เนื่องจากความไม่มั่นใจหรือเชื่อใจ หรือปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการติดต่อประสานงาน ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล อาจทำให้ไม่สามารถแจกผู้สอบถามได้ครบทุกคน เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่อาจจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ ดังนั้น การวางแผนในการปฏิบัติงานและการประสานงานกับราษฎร จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความเชื่อใจและเชื่อมั่นด้วยกันทุกฝ่าย เพื่อให้ผลของข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดหรือไม่มีความคลาดเคลื่อนเลย จึงน่าจะเป็นสิ่งที่ทำหายในการลงพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ได้ผลที่ใกล้เคียงถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ให้ได้มากที่สุดอย่างเต็มความสามารถและให้เป็นไปตามหลักวิชาการ ต่อไป

/๘. ปัญหาและ

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ในการปฏิบัติงานในพื้นที่อาจเกิดปัญหาได้ในหลายปัจจัยตามมา ดังนั้นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ราษฎร และการสนองตอบต่อความต้องการในภูมิติของราษฎรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำรงชีพ สังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดผลกระทบ ทั้งนี้ควรหมั่นเข้าไปร่วมทำกิจกรรม และการประสานหน่วยงานอื่นๆ เพื่อสร้างเสริมอาชีพในการหารายได้เสริมจากแหล่งต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อที่จะไม่ทำให้ราษฎรต้องกลับไปพึ่งพิงพึ่งพา หรือกลับไปทำลายป่าไม้สัตว์ป่าตลอดธรรมชาติสิ่งแวดล้อมจนเกิดความเสียหายจนขาดความสมบูรณ์และเสียสมดุลในอนาคตต่อไป

๙. ข้อเสนอแนะ

จากการปฏิบัติงานในพื้นที่ เห็นควรมีการดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ในทุกด้านทุกมิติอย่างต่อเนื่อง เพราะว่าสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม ตลอดจนความเป็นอยู่ต่าง ๆ ของราษฎรที่มีการปรับเปลี่ยนไป อยู่ตลอดเวลา และควรมีการเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้พร้อม โดยมีการติดต่อประสานงานในพื้นที่ หรืออธิบายให้เกิดความรู้ความเข้าใจใน ศึกษาปัญหา การตอบคำถาม อย่างพร้อมสรรพ และมีการประเมินความเสี่ยงไปด้วย ซึ่งจะต้องมีข้อมูลพื้นฐานของราษฎรในพื้นที่อย่างครบถ้วนถูกต้องสมบูรณ์ก่อน โดยมีการประสานงานกับหน่วยงาน ในพื้นที่ ที่อาจจะมีข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นที่จะต้องรู้หรือต้องใช้นำมาวิเคราะห์หาแนวทางดำเนินการ หรือเสาะหาความน่าจะเป็นในการเตรียมตัวหาข้อมูล เช่นข้อมูลผู้นำ แกนนำ หรือกลุ่มบุคคล หรือนายทุน ที่มีความเคลื่อนไหวและอยู่เบื้องหลังในพื้นที่ ซึ่งอาจจะขัดขวางหรือบอกให้ราษฎรไม่ยอมให้ข้อมูลเป็นต้น ซึ่งจะมีผลและมีส่วนสำคัญมาก ในการจัดทำหรือปรับเปลี่ยนแผนเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้อง เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อการกำหนดแนวทางหรือวิธีการในการที่ดีที่สุดและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติต่อการปรับเปลี่ยนทัศนคติของราษฎรในพื้นที่ ปฏิบัติจากผู้ทำลาย ในการล่า ค้า ขาย สัตว์ป่า ที่ผิดกฎหมาย ให้กลับมาเป็นผู้ช่วยกันในการอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้เป็นระบบตามขั้นตอน เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย และเกิดผลสำเร็จต่อทางราชการ ต่อไป

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

.....ไม่มี.....

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

.....ไม่มี.....

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ....ผู้ขอประเมิน

(นายไชยา นิรมานสกุลพงศ์)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

วันที่.....๗...../.....มกราคม...../..๒๕๖๗.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....
(นายณรงค์ฤทธิ์ ศาปรการ)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนงานทรัพย์สินทางปัญญา
วันที่ ..... ๓๑ ม.ค. ๒๕๖๗ / .....

(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ) .....
(นายประเสริฐ สถาพรกุล)
ผู้อำนวยการกองคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและพิชปาตามอนุสัญญา
วันที่ ..... ๕ ม.ค. ๒๕๖๗ / .....

(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่กรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A 4

**แบบการเสนอข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนางานหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ และชำนาญการพิเศษ)**

๑. เรื่อง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงบูรณาการแบบมีส่วนร่วม

๒. หลักการและเหตุผล

ในอดีตที่ผ่านมาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาครัฐถูกกำหนดให้แยกบทบาทภารกิจไปตามแต่ละหน่วยงาน การบริหารเป็นแบบแยกส่วนกันทำ มิได้มองพื้นที่เป้าหมายร่วมกันแบบองค์รวม เป็นฐานของการจัดการ ผลที่สะท้อนออกมาคือมีการใช้งบประมาณของแผ่นดินในการบริหารงานมหาดศาล ในขณะที่ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกลับเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การปฏิรูประบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในมิติใหม่ เน้นการบริหารในเชิงระบบนิเวศในรูปของการสงวน อนุรักษ์ฟื้นฟู ควบคู่กับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน วิถีแห่งการปฏิบัติในการบริหารจัดการคงต้องอาศัยการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) เป็นตัวกำหนดทิศทางของการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ เป็นการผสมผสานปัจจัยหลายประการเพื่อให้การจัดการที่เกิดความสมดุลของฐานทรัพยากรกับการดำรงชีพของมนุษย์ในสังคมตลอดไป

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๑. ควรมีการจำแนกระบบสิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศออกให้เห็นอย่างชัดเจน โดยพิจารณาว่าระบบนิเวศที่ศึกษาอยู่เป็นระบบนิเวศใด เช่น ระบบนิเวศเกษตร ระบบนิเวศป่าไม้ เป็นต้น ซึ่งการจำแนกระบบนิเวศจะช่วยให้การวิเคราะห์และศึกษาองค์ประกอบของระบบนิเวศได้อย่างถูกต้อง

๒. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบที่ศึกษา โดยพิจารณาทั้งองค์ประกอบโครงสร้าง และหน้าที่ในระบบนิเวศ

๓. การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและสาเหตุที่ปรากฏในระบบนิเวศที่ทำการศึกษา โดยศึกษาถึงแหล่งกำเนิดปัญหา และแหล่งรองรับปัญหา

๔. การสร้างแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นระบบและสามารถเชื่อมโยงแนวทางการจัดการเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน โดยการวางแผนการจัดการที่เป็นระบบในลักษณะที่ยึดโยงระบบนิเวศ กล่าวคือ ไม่ควรแยกส่วนการบริหารออกจากกัน และควรผสมผสานปัจจัยการบริหารจัดการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และมีความเชื่อมโยงกันตั้งแต่วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ นโยบายการบริหารจัดการ แผนเชิงกลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรม งาน อันจะทำให้การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีผลสัมฤทธิ์วัดได้จากความอยู่ดีมีสุขของคนตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศ และโลก ตามลำดับ

๕. ใช้กระบวนการจัดทำแผนการบริหารจัดการแบบบูรณาการ รวมทั้งการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติงานนั้น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่มีส่วนได้เสียเข้าไปมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา การร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา การร่วมรับผลประโยชน์ ตลอดจนการติดตามประเมินผล เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมด้วยกันอย่างต่อเนื่องและเป็นผลดีตามหลักการและกรอบประชาธิปไตยของทุกภาคส่วนในสังคม ซึ่งจะเป็นการปิดความเสี่ยงในกรณีต่าง ๆ ได้ หรือปิดการกล่าวหาว่านโยบายส่วนใหญ่มาจากรัฐ โดยที่ประชาชนไม่ได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำดังเช่นในอดีตที่ผ่านมา

/๖. การบูรณาการ...

๖. การบูรณาการแนวทางในการบริหารจัดการ ยังต้องอาศัยปัจจัยในการบริหารจัดการอีกหลายองค์ประกอบ มาเป็นตัวสนับสนุน ตั้งแต่ระบบการจัดทำแผนงาน/โครงการ การบริหารงบประมาณ การบริหารกำลังคน การบูรณาการ พื้นที่เป้าหมาย รวมถึงการบูรณาการช่วงเวลาในการดำเนินงาน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ต้องได้รับการบริหารจัดการ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย

๗. การบริหารจัดการฐานทรัพยากรต่างๆในระบบนิเวศ ควรบริหารจัดการให้เชื่อมโยงเข้ากับการดำรงชีวิต ของประชาชนให้ได้ ไม่ควรแยกส่วนการจัดการออกจากกัน เนื่องจากประชาชนย่อมมีความต้องการใช้ทรัพยากรอย่าง หลีกเหลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นในการจัดการจึงควรคำนึงถึงผลตอบแทนจากการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นหลักสำคัญ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการจัดการฐานทรัพยากร

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้มีแนวทางและวิธีการในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมดุลและยั่งยืน เพื่อเสริม ความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เกิดชุมชนที่มีคุณภาพ เป็นสังคมแห่ง การเรียนรู้บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น สังคมแห่งความเอื้ออาทร มีความสามัคคี และเกิดความสมานฉันท์ ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการทำให้เกิดเป็นสังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืนตลอดไป (Green and Happiness Society)

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ประชาชนมีทัศนคติต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีขึ้น ลดการบุกรุกพื้นที่ ลดการทำลายป่า และสัตว์ป่า ทำให้ประชาชนกลายเป็นผู้สร้างป่า อนุรักษ์ รักษาป่าและสัตว์ป่า กลายเป็นผู้ให้ความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ แผ่นดิน เพื่อที่จะได้ความสุขโดยรวม โดยดูได้จากพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น ไม่ถูกทำลาย สัตว์ป่าเพิ่มขึ้น สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมชุมชนได้รับการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น สมดุลและเกื้อกูลกันอย่างยั่งยืน

๒. ประชาชนในพื้นที่ยอมรับในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในด้านต่าง ๆ ดีขึ้น

๓. ลดความขัดแย้งในพื้นที่ได้อย่างสิ้นเชิง ประชาชนเกิดความรักความหวงแหนในแผ่นดิน มีความรู้เท่าทัน ในการต่อสู้สูญเสียทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ โดยไม่เห็นแก่ผลประโยชน์เฉพาะหน้าที่ไม่มีความมั่นคงยั่งยืน และอาจเกิดผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในระยะยาวได้ต่อไป

๔. ทำให้ชุมชนรู้จักตนเอง รู้จักพึ่งพาตนเอง และอยากจะช่วยเหลือชุมชนโดยเป็นแบบอย่างที่ดีตลอดไป

(ลงชื่อ) .....

(นายไชยา นิรมานสกุลพงศ์)

ผู้ขอประเมิน

วันที่.....๗...../.....มกราคม...../...๒๕๖๗..